

SLOVENSKI NAROD

Izha, a vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati peti vrst a Din 4.—, Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob moledovcu 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Po reviziji državnih meja:

Češkoslovaška v novem razdobju svojega razvoja

Po končni določitvi novih državnih meja se bo Češkoslovaška po vzoru švice popolnoma nevtralizirala in preuredila tudi vse svoje gospodarske in politične pogodbe z drugimi državami — Pred sestavo vlade narodne koncentracije

PRAGA, 3. okt. p. Češkoslovaška prehaja v novo razdobje svojega narodnega in državnega življenja. Polagoma se v njej formira nov politični sistem. Češkoslovaška se je očitno odločila, da postane striktno nevtralna država. Do tega jo je dovelo razočaranje nad francoskim in ruskim zavezništvom ter angleškim prijateljstvom. Ves politični razvoj na Češkoslovaškem se je sprito tega usmeril po švicarskem in nizozemskem vzgledu, tako da je pričakovati, da se bo država v kratkem politično, vojaško in gospodarsko povsem nevtralizirala. Pričakovati je, da bodo v kratkem revidirane vse češkoslovaške trgovinske pogodbe z drugimi državami, a da se bodo tudi politični odnosi s sosedami,

kakor tudi z oddaljenimi državami povsem preosnovali v smislu novih političnih načel.

Tudi v notranje-političnem pogledu se formira nova osnova v znamenju tesnega sodelovanja Čehoslovakov in Podkarpatskih Rusov. Bivši ministrski predsednik dr. Hodža je bil pooblaščen za pogajanja z zastopniki Slovakov. Pogajanja se naglo razvijajo. Voditelji slovaške ljudske stranke so se izrazili že pripravljene podpirati vlado generala Syrovega. V kratkem bo sestavljena nova vlada, ki bo imela značaj narodne koncentracije. V vladi bodo poleg strokovnjakov zastopane tudi vse politične skupine.

nu 10.15 milijarde. V enem samem tednu se je povečal za 1.37 milijarde. Še konec septembra 1937 je znašal 7.36 mil. V zadnjem letu se je torej povečal za 2.9 milijarde mark, od česar odpade na priključek Avstrije k Nemčiji približno ena milijarda. Ko so narodni socialisti prevzeli oblast v Nemčiji, je znašal denarni obtok 5.3 milijarde, zlato kritje pa 30%. Kakor znano, je bilo v soboto razpisano novo notranje posojilo, ki je predvideno skupno na 6.68 milijarde mark.

Nove zahteve Madžarov

Praga, 4. okt. e. Vodijo se pogajanja z madžarsko vlado glede zahtev madžarskih manjšin. Češkoslovaški merodajni krogi so v načelu pripravljeni pogajati se o teh vprašanjih in so o tem obvestili: tudi vlade držav. Male antante. S češkoslovaške strani predlagajo, da se sestane mešana češkoslovaško-madžarska komisija, ki naj

vodi pogajanja. Prvotno so smatrali, da bodo madžarske zahteve omejene samo na obmejne kraje, toda z madžarske strani se postavljajo sedaj dalekosežne zahteve, ki nikakor niso v skladu z načelom samoodločbe. V tem smislu delata tudi madžarski tisk in radio živahno propagando. Pokrenjeno je bilo vprašanje odstopa ozemlja precejšnjega dela Slovaške, kjer sploh ni Madžarov.

Hitlerjevo zagotovilo Madžarom

BERLIN, 4. okt. e. Regent Horthy je poslal Hitlerju brzojavko, v kateri mu izraža hvaležnost madžarske vlade za pomoč, ki jo je nudil madžarskemu narodu. Hitler je brzojavno odgovoril Horthyju in predsedniku madžarske vlade. V svoji brzojavki poudarja, da bo v najkrajšem času pravično rešeno vprašanje madžarske manjšine na Češkoslovaškem.

Duff Cooper

bivši angleški mornariški minister, ki je v znak protesta proti Chamberlainovi politiki podal ostavko. Včeraj je v spodnji zbornici ostro kritiziral Chamberlainovo politiko popušcanja, ki je izpodkopala ugled in prestiž Anglije. Toplo se je zavzel za Češkoslovaško, kateri se mora nuditi več kakor samo papirnata jamstva.

Evakuacija se pospešeno nadaljuje

Tretja cona v nemškem predelu bo danes izpraznjena — Pogajanja o novih mejah s Poljsko

PRAGA, 4. oktobra. e. Po poročilih iz obmejnih področij je evakuacija teritorija, ki ga je bila Češkoslovaška odstopila Nemčiji, v največjem delu že končala. Prva cona je na jugu Češkoslovaške, kjer je bila evakuacija že snoti izvedena. V tem področju teče zdaj meja takole: Praški—Kvilsa—Volary—Hornužice in potem v loku proti gornjemu delu Vitave južno do Hornužice Horžica. Včeraj popoldne je bila izvedena evakuacija druge cone na severnem delu Češkoslovaške. Tu gre meja ob črti, ki je levo od Naklova in vodi proti zapadu v bližino meje, potem preko Podmoklega in Tješina v Habardite Hajda. severno od nemškega Jablonca in Liberca do Rumprechtice, Josefola in Poljubnega. Nemške čete se držijo predpisane meje in so prekoračile določeno črto pri Bromovu, a so se pa po pogajanjih s Čehoslovaki takoj spet umaknile. V splošnem slede v primeri oddaljenosti črt, četam, ki se v polnem redu umikajo. Davi se je začela evakuacija tretje cone, ki je največja in zavzema zapadni del Češkoslovaške. Evakuacija bo trajala tri dni in bo izvedena v etapah. Po današnjem umiku češkoslovaških čet gre meja od Kraslice preko Falknova, Königswarda do Tahova in Poržetova. Z rednimi nemškimi četami, ki so vkorakale v Čeh, je včeraj prispel tudi Hitler, ki je bil svečano sprejet.

Istčasno s evakuacijo sudetskega ozemlja se je pričelo evakuirati tudi tješinsko ozemlje, ki ga je Češkoslovaška odstopila Poljski. Poljaki zahtevajo evakuacijo ozem

lja okoli Bohumina, Frystadta in Jablonca. Zahtevali so tudi plebiscit za Čecho Ostravo in Frydek, kjer pa sploh ni Poljakov. V tem pogledu situacija še ni razčiščena. V tukajšnjih merodajnih krogih izjavljajo, da še ni znano ali bodo Poljaki vztrajali pri teh zahtevah glede plebiscita. Med Prago in Varšavo se vodijo pogajanja glede sestave mešane komisije, ki naj bi določila meje in rešila tudi druga sporna vprašanja. Iz zanesljivega vira doznajajo, da je poljska vlada predlagala, da češkoslovaško-poljska komisija zaseda v Pragi. Češkoslovaški poslanik v Varšavi dr. Jiri Slavik pride jutri v Prago. Sodeloval bo tudi v tej komisiji, ki prične svoje delo v sredo. Iz Tješina doznajajo, da so Poljaki del svoje vojske, ki je vkorakala v odstopljeno ozemlje, že umaknili in zamenjali s civilnim uradnim. V poljskem radiu je pozval maršal Rydz Smigly vojske, naj se vedejo gentlemenko. Opozorilo je v zvezi z raznimi incidenti in spopadi v teh krajih. Kakor znano, je rok za izročitev tješinskega ozemlja določen za 10 dni.

TJESIN, 4. okt. e. Poliske čete, ki nadaljujejo okupacijo tješinskega ozemlja, so včeraj zasedle mesti Frystadt in Karvin, znamenita industrijska centra. Do polnoči so čete dospеле do zahtevane linije. Okupacija srezov Tješin in Frystadt bo končana do 12. oktobra. Glavna ulica v Tješinu je dobila ime maršala Pilsudskega. Železniška postaja v Tješinu je že izročena promet.

Priprave za izvedbo plebiscita

Mednarodni komisiji v Berlinu je dodeljenih več pododborov

BERLIN, 4. oktobra. br. V okviru mednarodne komisije je bil ustanovljen še tretji odbor, ki bo pripravil vse potrebno za izvedbo plebiscita v sudetsko-nemških okrajih, ki do 10. oktobra ne bodo zasedeni po nemški vojski. Ta odbor bo tudi določil nove meje in razpored mednarodnih čet na plebiscitnem področju.

Ta odbor je imel včeraj popoldne svojo prvo sejo. V njem sta po dva zastopnika vsake članice mednarodne komisije. Na prvi seji je odbor začel primerjati nemške etnografske karte s češkoslovaškimi ter razpravljati o številnih moči mednarodnih kontingentov, ki bodo skrbeli za red in mir v plebiscitnem ozemlju. Plebiscit bo izveden po saarskem statutu. V Posaarju je bilo angažiranih 5000 mednarodnih čet. Plebiscitno ozemlje na Češkoslovaškem pa je očitno večje in je tudi vse bolj raztreseno. Zaradi tega bo potrebno večje število mednarodnih rediteljev. Kakor zatrjujejo,

bo samo Anglija poslala v te kraje dve brigadi svoje redne vojske. Sodelovale bodo tudi francoske čete.

BERLIN, 3. okt. br. Mednarodna komisija za ureditev sudetsko-nemškega problema, je imela snoti četrto sejo. Udeležili so se vsi člani, razen francoskega poslanika Francois Ponceta, ki je odpotoval v Pariz. Zastopal ga je poslanski svetnik Dufois. Komisija je sprejela predloge vojaškega odbora za vzdrževanje reda v nevarnih pasovih med nemško in češkoslovaško vojsko. Sprejeti so bili tudi predlogi gospodarskega odbora glede ureditve vprašanja češkoslovaškega državnega premoženja in češkoslovaških premoženj v tretjem odseku sudetsko-nemškega ozemlja, ki ga je danes zasedla nemška vojska. Komisija je razpravljala dalje o mednarodnih policijskih formacijah, ki naj bi opravljale varnostno službo na plebiscitnem ozemlju.

Hitler bo odšel na daljši oddih

Iedtem bo pripravil sklicanje nove konference velesil za rešitev španskega vprašanja

BERLIN, 4. okt. e. V obveščenih krogih zatrjujejo, da bo Hitler po triumfalnem pohodu v sudetske kraje odšel na tri do štirimesečni dopust, kjer je po velikih naporih zadnjih tednov zelo izmučen. Vendar pa Hitler kljub temu ne bo opustil svojih poslov. Svoj odmor bo prebil, kakor običajno, v Berchtesgaden. Kakor se očitno, so v soboto dopoldne konferirali Hitler, Göring, Neurath in Ribbentrop. Razpravljali so o možnostih in dnuodne omejitve v oboroževanju. Sporazumeli so se glede omejitve v oboroževanju težke artiljerije, težkih bombardirjev in strelupnih plinov. Hitler namerava predlagati sklicanje nove konference štirih velesil, na kateri naj bi se izčrpno razpravljalo o ureditvi španskega in sredozemskega

vprašanja. Njegovi spremljevalci so razpravljali tudi o razvoju francosko-nemških odnosih. Politični opazovalci poudarjajo, da je imel Göring v Monakovu dolg in intimen razgovor s predsednikom francoske vlade Daladierom. Na sobotnem sestanku so govorili tudi o južni normalnega s'anja v vojski. Zatrjujejo, da bodo nemški rezervisti odpušteni domov okrog 10. oktobra po zasedbi sudetskih krajev.

Silen porast denarnega obtoka v Nemčiji

Berlin, 4. okt. br. Denarni obtok v Nemčiji je zadnje dni prvič presegel deset milijard mark. Dosegel je v preteklih ted-

Debata v spodnji zbornici

Kritika Chamberlainove politike

LONDON, 4. okt. br. Včeraj popoldne se je pričela v spodnji zbornici velika debata o monakovski konferenci. Razpravo je otvoril bivši mornariški minister Duff Cooper, ki je v obširnem govoru naglasil, da je podal ostavko, ker se ne strinja s Chamberlainovo politiko stalnega popušcanja, ki je dovela do monakovske kapitulacije in zrušila ugled in prestiž Velike Britanije.

Nato je govoril ministrski predsednik Chamberlain, ki je obširno pojasnil svojo politiko in dokazoval, da predstavlja monakovska konferenca velik uspeh, ker so bile nemške ultimativne zahteve urejene z mednarodnim sporazumom. Priznal je, da so bile Češkoslovaški naložene velike žrtve, toda temu se po njegovem mnenju ni dalo izogniti, če se je hotelo rešiti mir. Sklepi monakovske konference slone na francosko-angleških predlogih na katere je že poprej pristala tudi CSR. Kar se tiče deklaracije, ki sta jo izdala Hitler in on, ne predstavlja nobenega novega pakta in Anglija s tem ni prevzela nikakih novih obveznosti.

Po Chamberlainovem govoru se je razvila obširna debata, v kateri so ne samo govorniki opozicije, marveč tudi govorniki iz vrst vladne stranke kritizirali Chamberlainovo politiko in izražali resne pomisleke glede njenih posledic.

Debata se bo danes nadaljevala in bo najbrž zaključena šele jutri. Vlada bo ob koncu debate postavila vprašanje zaupnice.

Angleška bela knjiga

LONDON, 4. oktobra. AA. (Reuter). Danes je angleška vlada izdala »Belo knjigo«, ki obsega valneje dokumente v zvezi z rešitvijo šp. krize. »Beli knjigi« sta priložili tudi dve mapi, ki kažejo, da so bile s monakovskim sporazumom sprejete tudi teritorialne zahteve, posrednje

ne v Godesbergu. V »Beli knjigi« je tudi besedilo pisma, ki ga je poslal Chamberlain Hitlerju in Mussoliniju, ko je predlagal tretji sestanek.

Angleško posojilo Češkoslovaški

London, 4. okt. e. Praška vlada je zaprosila za posojilo 30 milijonov funtov sterlingov, za katerega naj bi dala poročstvo angleški vladi. Na včerajšnji seji vlade je bilo sklenjeno, da se Češkoslovaški odobri kredit 10 milijonov funtov. Za odobritev tega kredita s poročstvom vlade je potreben dovoljenje parlamenta, ki ga bo vlada zahtevala naknadno od parlamenta, ko se sestane 1. novembra k rednemu zasedanju. Dovolitev posojila Češkoslovaški je izjavila burno odobravanje tako na strani vladne večine, kakor tudi na strani opozicije.

Malo pozno prijateljstvo Poljakov

VARŠAVA, 4. okt. e. Poljski tisk poveljuje uspehe poljske vlade zaradi pridobitve tješinskega področja. »Gazeta Polska« piše: Narod se mora predvsem zanašati na svojo lastno moč. To je nauk, ki ga nam je dala zadnja kriza. Naša radost je tem večja, ker je bil Tješin odstopljen brez borbe. Smatramo, da je s tem končana 20letna borba s Čehi, napram katerim gojimo zdaj samo simpatije, ki jih lahko svobodno izrazimo. Od danes dalje želimo prijateljsko živeti s Češkoslovaško in jim nudimo roko, ki jo bodo, kakor upamo, sprejeli.

Čsl. obrambni fond

PRAGA, 4. okt. e. Prispevki za narodno obrambo so dosegli že 530 milijonov Kč, ki jih je darovalo 340.000 ljudi. Samo od sobote do danes je bilo vplačanih 1.340.000 Kč.

O miru govore...

London, 4. okt. e. Včeraj je bila seja imperialnega odbora za narodno obrambo. Na seji so ob enem člani vlade razpravljali o demobilizaciji ter glede ukinitve vojnih ukrepov. Govorili so pa tudi o vojni pripravljenosti. V zvezi s tem zatrjujejo, da bo angleška letalska obramba znatno razširjena, da bo sposobna za obrambo vseh napadov. Govorilo se je tudi o načrtu za oboroževanje, ki se je pričel izvajati minul teden in se bo nadaljeval. Izkušnje zadnjih dni so namreč pokazale, da je treba angleško oboroževanje na vsak način pospešiti.

Italija se ne boji tudi vojne proti Franciji

Rim, 4. okt. br. Virginio Gayda je v današnjem »Giornale d'Italia« objavil članek, v katerem naglašja, da se italijanski narod nikakor ne boji vojne. V nasprotju s poročili francoskih listov so Italijani vedno pripravljeni za boj, če treba tudi proti Franciji.

Mednarodni urad za begunce

Zeneva, 4. okt. br. Na poslednji plenarni seji Društva narodov je bilo sklenjeno, da se združita Nansenov urad in urad za begunce iz Nemčije. Dosedanji direktor Nansenovega urada je danes objavil, da je bil vrhovni komisar novega emigrantskega urada že imenovan. Emigrantski urad bo skrbel za vse politične begunce iz Nemčije in vohbe iz dežel, z avtoritarnimi režimi.

Poziv javnosti

Ljubljana, 4. oktobra

Jugoslovansko - češkoslovaške lige pri nas, ki že vrsto let deluje na zblizanju in sodelovanju Čehoslovakov in Jugoslovancev, imajo za veliko dolžnost ravno sedaj razširiti in poglobiti svoje delo med najširše plasti našega naroda. Čas zahteva od nas dejanja! Zato pozivamo vse, ki čutijo v teh dneh s težko preizkušeno Češkoslovaško, da pristopijo v naše organizacije in da s svojim članstvom podpro naše delo, ki ga čakajo nove in velike naloge! Pristopajte v čim večjem številu! V krajih, kjer še ni naše lige, jo takoj ustanovite! Izvršilni odbor J.-č. lig dravske banovine. Jugoslovansko-češkoslovaška liga v Ljubljani.

Blücher v nemilosti

MOSKVA, 4. oktobra. AA. (Reuter). Tukaj se širijo vesti, da je bil maršal Blücher odstavljen s položaja poveljnika vzhodne sovjetske vojske. Teh glasov pa za sedaj niti ne potrjujejo, niti ne demantirajo. O njih na uradnih mestih ne vedo ničesar. Pri tem pa se lahko veča, da imena maršala Blücherja sovjetski tisk že dalje časa ni imenoval.

Borzna poročila.

Oslo, 4. oktobra. Beograd 10. — Paris 17.73, London 21. — New York 488.26, Bruselj 74. — Milan 26.20, Amsterdam 228.37, Berlin 176. — Praga — Varšava 37.30, Bukarešta 246.

